

Barabbás

Közzétételi időpont: Szentháromság ünnepe utáni 13. vasárnap

[Eredeti elhangzás dátuma: 1928. szeptember 2. (Szentháromság ünnepe utáni 13. vasárnap)

Helyszín: Győr-Öregtemplom]

Alapige: Márk 15:6-15.

Ünnepenként pedig egy foglyot szokott vala elbocsátani nékik, a kit épen óhajtanak. Vala pedig egy Barabbás nevű, megkötözött ama lázadókkal együtt, a kik a lázadás alkalmával gyilkosságot követtek vala el. És a sokaság kiáltván, kezdé kérni Pilátust arra, a mit mindenkor megtesz vala nékik. Pilátus pedig felele nékik, mondván: Akarjátok-é, hogy elbocsássam néktek a zsidók királyát? Mert tudja vala, hogy irigységből adták őt kézbe a főpapok. A főpapok azonban felindíták a sokaságot, hogy inkább Barabbást bocsássa el nékik. Pilátus pedig felelvén, ismét monda nékik: Mit akartok tehát, hogy cselekedjem ezzel, a kit a zsidók királyának mondotok? És azok ismét kiáltának: Feszítsd meg őt! Pilátus pedig monda nékik: Mert mi rosszat cselekedett? Azok pedig annál jobban kiáltanak vala: Feszítsd meg őt! Pilátus pedig eleget akarván tenni a sokaságnak, elbocsátá nékik Barabbást, Jézust pedig megostoroztatván, közökre adá, hogy megfeszítsék.

Kedves Testvéreim!

A mi Urunk Jézus Krisztus váltságahalála minden igaz keresztyén ember számára nem saion gondolat. Ami azt jelenti, nem csak a böjti időben gondolkodik felette. A keresztyén ember szívében mindig ott van Jézus Krisztus keresztje és váltságahalála. Én is ma fogok beszélni Jézus Krisztus halálával kapcsolatban egy emberről, és ha nem is aktuális erről elmélkedni, egy ember képében állítom elétek a mi szomorú megkötözött állapotunkat.

Egy emberről lesz szó, Barabbásról, akit Jézus helyett szabadon bocsátottak. Nem lesz cél nélkül való, hogy ha mi közelebről megismerkedünk Barabbással. Azt mondja a Biblia, lázadó volt, és ebben a minősítésben benne van az, hogy Barabbás nagystílu ember, aki tehát nem azért ül börtönben, mert nem szeretett dolgozni. Nem azért, mert ami keze ügyébe esett azt elcsente, merthogy azután a börtönben nyugodt megélhetést biztosítson magának. Ő mások munkájából sem akart megélni, nem azon volt, mások verejtékéből verejték nélkül megéljen. Barabbásnak sokkal nagyobb stíluék voltak céljai. Ő nem elégszik meg azzal, hogy csak egy családban csináljon felfordulást, az egész társadalom életét akarja megbolygatni. Barabbásnak az volt a szándéka, hogy ledöntse a hatalmon levő embereket a magas polcra, s helyettük saját magát ültesse oda. Tehát ez a jelző, lázadó, nagystílu bűnöst jelent.

Barabbás meggyőződéses és nem alkalmi bűnös volt. Sok ember azért ül börtönben, mert egy-egy pillanatban elvesztették akaraterejüket és beleszédültek a bűnbe. Alkalmi bűnös az, aki hirtelen haragban, felingerült állapotban gyilkol. Ezek nem fanatikus bűnösök, de sajnálatra méltó emberek, akik egy beszámíthatatlan pillanatban elbuktak.

A lázadók azonban nem ilyen bűnösök. Ők céltudatosan csinálják munkájukat. A Biblia azt is mondja Barabbásról: nevezetes ember. Tehát nem a csőcselék közül való csatornatöltelék, ki sohasem jön addig elő, míg valami forradalom zivatara fel nem kavarja a csatornákat is és felszínre nem hozza a söpredéket is. Barabbás nem ezek közé tartozott. Nem tartozott a politikai szélkakasok közé sem, kik mindig láthatatlanokká tudnak válni mikor kell, mert ügyesen tudnak úszni az árral és sohasem exponálják magukat. Ezek, amint megérik, hogy nem tiszta számukra a levegő, azonnal visszamenekülnek biztos helyükre. Barabbás nem bujkált, ott élt a piacon, a forradalom élén. Nevezetes ember, tudnak róla nemcsak azok, akik felesküdtek zászlajára, de az egész nép.

Még egy jelzőt olvasunk róla: gyilkos. Ez a jelző nem elméleti forradalmárt jelent, ebben benne van az is, hogy Barabbás nem idealista forradalmár volt. Azt mondják, a forradalmat az idealisták gondolják ki és a stréberek csinálják meg. Barabbás nem volt ilyen idealista, aki elgondol egy szép álmot és a szegény, naiv lélek azt gondolja, az emberek itt lent angyalok, és nem gondolnak arra, ha angyalok volnának, akkor nem volna szükség reformtervekre. Ezek a szegény álmodozó idealisták mindig megijednek, ha arra ébrednek, milyen torzszülött lett álmukból, és riadtan takarják el arcukat, mikor látják, véres forradalmat csináltak belőle az emberek. Barabbás nem ilyen álmodozó idealista volt. Ő keresztülvitte száz százalékig akaratát. Gyilkos ember nem riad meg attól sem, hogy valakinek – aki útjában áll – törét szívébe mártsa. A gyilkosnak nincsenek nyugtalan álmai véres kezei láttára, mint Ágnes asszonynak a véres lepedőtől.

Lukács még azt is feljegyezte Barabbásról, hogy tolvaj volt. Nem veti meg küzdelmeiben a mellékalkalmak kihasználását sem. Le-lehajol az útszélre letépni az apróbb hasznos alkalmakat. Barabbás össze tudja egyeztetni egyéni célját hasznos dolgokkal is, és ezzel elvesztette a nagystílusú forradalmárok iránt érzett bizonyos bámulatot.

Márk felolvasott utolsó versében még azt is olvassuk, Barabbás meg volt kötözve. Miért? Hisz rácsos börtönben ült és ajtaja s ablaka előtt állandóan katonák sétáltak? Mi szükség lehetett arra, hogy még külön meg is kötözzék? Csak egy magyarázata lehet, és pedig az, hogy Barabbás rabiátus ember lehetett, aki nem tudott belenyugodni kudarcába. Ki tudja, útközben, míg elfogták és börtönbe vitték, hány katona vérént ontotta ki.

Ilyen ember volt Barabbás, aki Pilátus palotájának börtönében élt. Tudta, hogy közeledik a húsvét, akkor akart valami fölfordulást csinálni, és teljes dühvel gondolt nagy kudarcára. Tudja, nincs olyan erő, amely börtönéből még egyszer kiszabadítsa, csak egy kivezető út áll előtte, de annak vége a Golgothánál van. Kezén levő kötelékeitől csak ott fog megválni, mert kezeit szétfeszítik, hogy keresztre szegezzék. Lábán a bilincstől csak azért szabadul meg, hogy szegekkel verjék a keresztre, s amint így végiggondolja halálát, egyszer csak hangokat hall beszűrődni börtöne ablakán. Először csak valami távoli zümmögést hall, majd mindig erősebb lesz a lárma, végre nagy tömeg kiabálása hallatszik. Oh, Barabbásnak olyan jó a füle, hogy meghallja, tömeg közeledik feléje, és megremegve sóhajt fel: az én népem sorakozik az utcán. Nem tudja először kivenni, miről van ott kint szó, de egyszer csak tisztán felhangzik egy kiáltás: Barabbás! Barabbásnak felragyog a szeme, oh, az én népem értem jön. Oh, hogy ugorhatott fel a szenvedélyes természetű, rebellis Barabbás, hogy próbálhatta lerázni bilincseit, mikor egyre jobban hangzik feléje a kiáltás: Barabbás, Barabbás. Azután néma csend következik. Mi az? Talán szétverték a tömeget? Barabbás figyelni kezd és kiveszi a kiáltozást: feszítsd meg, feszítsd meg! Barabbás megretten, megfagy erejében a vér. Behúzódik börtöne sarkába, de ott is egyre hallja a feszítsd meg-et. Hallja a vad indulatok szavát, tudja, hogy ma pirosra fogja festeni vére a kövezetet. Oh, ismeri ő az ő népét, annak nem kell más, mint egy jó megjelenésű férfi, egy új hangos szavú népvezér, ki a tömegnek másfelé irányítja gondolatát és akkor népe keresztülgázol előbbi vezetőjén. Majd hall lépéseket közeledni, valami csoszogó léptek azok, mellette egy-egy erőteljes bakancs kopogása. Oh, ez nem az ő népének járása. Megáll valaki az ajtó előtt, kinyitja és bekiált: Barabbás, szabad vagy!

El tudjátok gondolni testvéreim, mit érzett abban a pillanatban Barabbás? Hogy akadhatott el gondolkodásának kereke? El tudjátok gondolni, mikor magához tér és lehull róla a bilincs, hogy ugrik talpra és a következő percben hogy lökhette szét a katonákat és repül, mint szárnyát kibontó rabmadár oda, ahova olyan régen vágyódott? Barabbás azt hitte, kívül vár rá népe, és őt egyenesen trónra emeli. Kiszalad az utcára és megáll. Látja a tömeget, és a tömeg látja a nagy Barabbást, a nevezetes embert, a népvezért, és Barabbással senki sem törődik. Minden szem egy másik ember felé néz, Pilátus palotája erkélyének egy oszlopa mellett egy sápadt, agyongyötört, véresre korbácsolt ember áll szelíden, lehajtott fejjel. Arcában annyi a fájdalom, hogy elég lenne az egész világ fájdalmának. Szelíd korall szemei megtörve néznek a sokaságra, arcán durva katonák nyála folyik végig, roskadozó testét vértől csíkozott katonaköpeny borítja. És Barabbás nézi, nézi azt az embert, kire Pilátus rámutatva azt mondja: Íme az ember!

Barabbás megkérdez egy közelállót, aki megismeri ugyan a népvezért, a nevezetes embert, és mégis csak ennyit felel: ez az az ember, aki helyetted fog meghalni!

Ne menjünk tovább kedves testvéreim ezen a történeten, mert akkor már túlmennénk a felolvasott ígén. Az bizonyos, azon a reggelen Barabbás nem ment oda az ő népéhez. Nem tudott megszabadulni attól a gondolattól: egy ember én helyettem fog meghalni! Látta magát helyette a katonaköpenyben, el-elbotló lábakkal a Golgotha felé menni, és Barabbás megy a roskadozó alak után, mint a holdkóros a hold után. Nézi, amint vonaglik a keresztfán, nézi, amint imádkozik, amint csúfot űznek belőle, és nem látja Krisztust, csak saját magát.

Hallgat Barabbásról tovább az írás, nem szól róla többé a történet, mert ez az ember nem volt többé népvezér. Elcsendesedett Barabbás a lázadó, a gyilkos, a tolvaj és a megkötözött ember, eltűnik a jelentéktelen emberek seregébe.

Te most azt mondod kedves testvérem: Mi közöm van nekem Barabbáshoz, ehhez az érdekes történethez? Szép volt, de én azért jöttem ide, hogy valami praktikus dolgot hallgassak. Kedves Testvérem! Ez a történet éppen neked való. Ne is tiltakozz ellene, ha nem is ültél még börtönben és nincsenek láncok a kezeiden, bilincsek a lábadon. Én meg vagyok győződve arról, hogy ez a győri gyülekezet 80 százaléka rab, mint Barabbás. Nincs bezárva, nem őrzik szuronyos katonák, nincs felettük kimondva a halálos ítélet, és mégis meg vannak kötözve. Meg vannak kötözve, egyik az érzékisége, másik hiúsága, harmadik becsvágya által. Mondd, testvérem! Nem voltál még olyan állapotban, mikor érezted, hogy rab vagy? Mint Pál mondja, volt benned egy másik törvény, mely ellene szegült Isten törvényének? Szeretted volna szenvedélyedtől szabadulni, gátat vetni neki és nem tudtál? Hát mond csak testvérem, nem rabság ez? Azt mondod, nincs segítség ellene, csak a halál? Oh, te börtönben ülő, megkötözött Barabbás, halld meg az üzenetet: Azért jött le Krisztus, hogy te szabad légy! Azért halt meg érted Krisztus, hogy börtönöd ajtaja kinyíljon előtted. Azért ment a Golgothára, hogy téged, rabmadarat, szabadon engedjen a bűn. Nem remeg meg szíved erre a szóra: szabadság?

Egy hajó jött egyszer vissza Amerikából, mely hivatta volt meghozni a hírt az eredményről, a rabszolgák felszabadításáról. A kikötőt embertömegek lepték el, mindenki kíváncsi volt, felszabadultak-e a rabszolgák. Mikor a hajó közeledett a parthoz, mikor a sziréna hangja felbúgott, a kapitány felment a hajó legmagasabb pontjára, egy nagy lélegzettel beszívta tüdejébe a tenger sós levegőjét és teljes erejével beleszólt a szócsőbe: szabadság, szabadság, szabadság! Megmozdult a parton a fekete embertömeg és visszhangzott az örömmel: szabadság, szabadság, szabadság! A hajó megállt, recsegett-ropogott rajta minden, a hullámok

oda-odacsapkodták a parthoz, de mindent elnyomott a tömeg ujjongó, szakadatlan kiáltása: szabadság!

Kedves Testvérem! Szeretném, ha ma te is meghallanád a parancsnok szavát, szeretném, ha te is kezvedbe vehetnéd a parancsnok szócsövét és beleszólhatnál az emberek fülébe: szabadok lettetek!

Szeretnék még valamit egyes szám második személyben megmondani. Barabbásnak úgy mondták: Szabad vagy Barabbás! Ez a krisztusi üzenet, halld meg János, Anna, Sándor és Júlia: szabad vagy! Nyitva a börtönöd ajtaja. Nem érzed, hogy jön be a dohos börtön nyitott ajtaján a friss, tiszta levegő? Nem érzed, hogy hull le rólad megkötözöttségnek bilincse? Szabad vagy, Barabbás!

Tudom, most azt kérdezed magadban, hogy történik ez meg? Olvasd majd el otthon Péter szabadulásának történetét. Olvasd el, hogy készítik Péter számára a keresztet, tizenhat katona hogyan őrzi Pétert. Oda van láncolva négy katonához és Péter alszik. Egyszer csak arra ébred, egy fényes alak áll előtte és így szól hozzá: jöjj utánam! Péter sem érti mi az, hogyan menjen utána, de engedelmeskedik. Katonák nem hallják léptüket és Péter egyszer csak úgy érzi, szellő bodrozza fürtjeit, és kénytelen megállapítani: szabad vagy Péter!

Odalép tehozzád is egy fényes alak és így szól hozzád is: jöjj utánam! Odalép hozzád Krisztus ma is a szentkönyv lapjaiban, egy-egy ember hívó szavában: jöjj utánam, ne törődj vele, hol viszlek ki, vasajtón-e, vagy vastag kőfalon keresztül, csak jöjj, és meglátod, szabad leszel, mint Barabbás. Ámen.